

Aan : AB
Datum vergadering : 17 december 2021
Van : DB
Behandelend ambtenaar : Controller GRJR, Frans Wieles
Onderwerp : Extra middelen voor salarissen in de zorg
Bijlage(n) : 1. Oproep VNG
2. Brief Jeugdzorg Nederland
3. Brief aanbieders mbt tariefindexatie

1. Inleiding

Op verzoek van de Tweede Kamer stelt de rijksoverheid structureel extra geld beschikbaar voor hogere salarissen in de zorg, waaronder jeugdzorg. De minister van VWS stelt de gemeenten extra geld in het vooruitzicht om deze kosten voor zorgaanbieders te compenseren. VNG en Jeugdzorg Nederland roepen gemeenten op deze middelen door te geven aan de werkgevers zodat hiermee cao-afspraken kunnen worden gedekt. Voor Regio Rijnmond zou dit om circa €2,5 miljoen gaan.

Aanbieders hebben zekerheid nodig over compensatie van extra loonkosten voordat zij dit kunnen opnemen in de CAO. Daarom is nog voor 2022 besluitvorming van de samenwerkende gemeenten gewenst. Het komt er op neer dat de definitieve Ova, die wij in onze begroting ook hanteren, bij wijze van uitzondering wordt bijgesteld met 1,13%. De verhoging van budgetten en tarieven die hieruit voortvloeit is in principe budgettair neutraal voor de gemeenten. In de eerstvolgende begrotingswijziging 2022 zullen de gevolgen van dit besluit worden verwerkt.

2. Gevraagd besluit

Het AB wordt gevraagd te besluiten:

- De indexatie van de loonkostencomponent in de Begroting 2022 te verhogen met 1,13%
- De gevolgen hiervan te verwerken in de eerstvolgende begrotingswijziging 2022
- De effectuering hiervan te laten vormgeven door het verschil tussen de in de systemen opgenomen tarieven en de verhoogde tarieven achteraf te verrekenen (conform werkwijze die ook in 2020 is toegepast).

Dit besluit is geen hamerstuk.

3. Toelichting

Aanleiding

- *Op 16 september 2021 nam de Tweede Kamer een motie aan met een oproep aan de regering om extra financiële middelen voor zorgsalarissen vrij te maken in de eerstvolgende begroting (2022), opdat met name de grootste salariskloof wordt verkleind en een structurele loonsverhoging mogelijk wordt voor zorgpersoneel.*

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond

p/a Gemeente Rotterdam
Jeugd en Onderwijs
Postbus 70014
3000 KS Rotterdam
www.jeugdhulprijnmond.nl





- *In Kamerbrief 29282-444 van 23 september 2021 deelde de Minister van VWS mee dat het kabinet bereid is de motie uit te voeren.* De verhoging van de zogenaamde ova-ruimte¹ met 675 mln (structureel vanaf 2022, voor alle betrokken sectoren) komt neer op 1,13% ova. Er is volgens de minister een aantal stappen nodig om zo tot de salarisverhoging te komen:
 - De minister gaat over de ova-wijziging in overleg met de werkgeversorganisaties. Bestuurlijke afspraken worden in de cao's vertaald.
 - Om de gewenste salarisverhogingen te kunnen betalen moeten de zorgaanbieders voor deze hogere salariskosten gecompenseerd worden door de zorginkopers.
 - Dit vraagt van onder meer de gemeenten dat zij dit doorvertalen naar hogere tarieven.
 - Daarvoor komt extra geld beschikbaar voor personeel in het gemeentelijke domein: Wmo en Jeugdwet. Dit verloopt via het accres gemeentefonds. Dit effect zal precies berekend moeten worden, maar eerste inschatting is dat het genoeg is om de loonsverhoging te dekken (circa 80 miljoen euro).
- *Jeugdzorg Nederland geeft per brief van 20 oktober 2021 aan de VNG aan dat zij sinds februari 2021 in gesprek zijn met de vakbonden FNV, CNV en FBZ over een nieuwe cao Jeugdzorg. De onderhandelingen verlopen moeizaam. Werkgevers hebben geen financiële ruimte om een passend loonbod te kunnen doen.* Jeugdzorg Nederland doet een dringende oproep aan alle gemeenten om ervoor zorg te dragen dat de toegezegde extra OVA-stijging ten behoeve van de ontwikkeling van de middeninkomens in de zorg met ingang van 1 januari 2022 daadwerkelijk wordt doorgegeven aan de werkgevers in de jeugdzorg.
- *Op 9 november j.l. doet de VNG een dringende oproep aan gemeenten om de tarieven voor jeugdhulp in lijn met bovenstaande ontwikkelingen aan te passen.*

Beleidslijn

Het beleid van de GRJR ligt vast in een AB besluit van 15 december 2020 en in de Begroting 2022. Hierin staat dat we het definitieve indexpercentage OVA van het voorgaande jaar hanteren voor de loonkostencomponent in de budgetten en tarieven. Nu wordt deze definitieve OVA bij wijze van uitzondering bijgesteld.² De bestendige beleidslijn volgend wordt het hogere OVA percentage verwerkt in de budgetten en de tarieven. Dit voorstel heeft als consequentie dat de vastgestelde begroting wordt overschreden³ zolang die niet is verhoogd. Met het besluit loopt het AB vooruit op een formele begrotingswijziging waarin de bijdragen van de deelnemende gemeenten worden verhoogd (en daarvoor de gemeenten extra geld van het Rijk krijgen). De motieven hiervoor zijn:

- Het nemen van dit besluit, op dit moment, is noodzakelijk om aan de motie van de Tweede Kamer, de toezeggingen van de minister, de oproep van Jeugdzorg Nederland en de oproep van de VNG tegemoet te komen.
- Het besluit is budgettair neutraal voor gemeenten doordat gemeenten door de rijksoverheid worden gecompenseerd voor de extra kosten die het gevolg zijn van dit besluit.

Noodzakelijke begrotingswijziging

Tot begrotingswijziging kan pas definitief worden besloten nadat de raden hierop hun zienswijze hebben kunnen geven. Gelijktijdig met de ontwerpbegroting 2023 zal een begrotingswijziging

¹ Ova staat voor: overheidsbijdrage in de arbeidsmarktontwikkeling. Dit is een indexpercentage voor loonkosten in de zorg dat jaarlijks landelijk wordt afgesproken als richtlijn. De GRJR past deze richtlijn toe bij de indexatie van de budgetten en tarieven.

² Door ophoging definitieve OVA in plaats van een aparte ophoging wordt voorkomen dat deze extra indexatie dubbel wordt toegepast.

³ Volgens eerste inschatting van de UO GRJR gaat het om ca. €2,5 miljoen extra lasten voor Jeugdhulp Rijnmond.



2022, met meerdere wijzigingen in één keer, zorgvuldig en in samenhang worden voorgelegd. Hiermee wordt voorkomen dat het AB én vijftien colleges én vijftien raden kort achtereenvolgende meerdere losse wijzigingsvoorstellen moeten behandelen. Bij deze eerste begrotingswijziging 2022 zal ook het besluit van het AB van 17 december 2021 over de extra indexatie voor 2022 en verder worden verwerkt.

Effectuering van het besluit

Het definitieve ova percentage van 2,01% is al meegenomen in de begroting van 2022 (AB juli 2021) en de tarieven 2022 (DB juli 2021), zodat die tijdig in de systemen verwerkt konden worden. Idealiter worden de systemen weer snel aangepast. Dat is niet bij alle partijen mogelijk. Om verwarring in de uitvoeringspraktijk en een bewerkelijke tussentijdse extra verwerkingslag te voorkomen, wordt gekozen voor de praktische oplossing om de verhoging achteraf over de gedeclareerde zorg toe te passen. Deze werkwijze is ook in 2020 gehanteerd toen in een laat stadium over indexatie werd besloten. Dit is toen door de zorgaanbieders (RRJO en het controllersoverleg zorgaanbieders) en gemeenten (Bedrijfsvoeringsoverleg, Controllersoverleg gemeenten) aangeraden als het beste scenario om de indexering door te voeren.

4. Consequenties

Financiële consequenties:

Het in de begroting gehanteerde definitieve OVA percentage van 2,01% wordt met 1,13% verhoogd naar 3,14%. Dit wordt toegepast op 90% van de programmabudgetten. Dit leidt tot ca. € 2,5 mln overschrijding van de vastgestelde zorgbudgetten in de begroting 2022. Dit zal worden verwerkt in de eerstvolgende begrotingswijziging 2022; dekking zal dan worden gevormd door extra inleg van de deelnemende gemeenten. Gemeenten krijgen hiervoor in de decembercirculaire van de Algemene Uitkering compensatie.

Indexering zorgkosten in GRJR begroting 2022	looncomponent	prijscomponent	toegepaste gewogen index
Uitgangspunt verdeling loon-/prijscomponent	90%	10%	
Oud percentage (vastgestelde begroting 2022)	2,01	1,73	1,982
Aanpassing	1,13		
Nieuw percentage (ter verwerken in begrotingswijziging 2022)	3,14	1,73	2,999

Personele consequenties:

N.v.t.

5. Vervolprocedure

Het besluit van het AB van december 2021 is een gegeven dat wordt verwerkt in de eerstvolgende ontwerp-begrotingswijziging 2022 die (tegelijk met de ontwerp-begroting 2023) aan het AB van april wordt voorgelegd. De raden krijgen acht weken gelegenheid tot het geven van een zienswijze. Het AB besluit in juli definitief.

Communicatie:

Over het besluit wordt gecommuniceerd met de regionaal gecontracteerde aanbieders via het RRJO en door middel van de budgetbrieven 2022.

Planning:

N.v.t.